420: Hacamat; Önemi, Faydaları, Zamanları, Günleri, Yerleri

Ömer Faruk

30 Ara, 2018

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun Aleykum hocam, Hacamatın Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* efendimizin emrettiği bir sünnet olduğu malumdur. Fakat sahih sünnet ışığında hacamatın mahiyeti nedir, ne zaman yapılır, nerelerden yapılır, öncesinde ve sonrasında nelere dikkat edilmelidir ve varsa başka detaylarla ilgili bilgi verebilir misiniz?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah.

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Hacamat çok faydalı bir tedavi yöntemidir. Hacamatla ilgili çok sayıda hadis bulunmaktadır. Öyle ki, bundan bahseden -zayıflar hariç- sadece sahih hadislerin toplamı, faydası çok olan çörek otu, bal, zemzem suyu ve rukye ile ilgili hadislerin toplamından daha fazladır.

Hasen b. Ubeyd el-Bâhabîşî, "el-Hicâme 77 Hadîsen Nebeviyyen Şerîfen" adlı hacamat konulu risalesinde 77 hadis toplamış ve bunlardan 44'ünün sahih, 33'ünün ise zayıf olduğunu belirtmiştir. Bu hadislerin sahih olanlarından bir kaçını nakledelim:

"Cibril bana, hacamat yaptırmanın insanların kendisiyle tedavi olduğu şeylerin en faydalısı olduğunu haber verdi."

"Şifa üç şeydedir: Hacamat yerinin kendisiyle yarıldığı aleti hacamat yerine dokundurarak yarmak veya bal içmek veya ateşle dağlamak. (Fakat) ümmetimi dağlamaktan nehyediyorum (bunu kerih görüyorum)."

"Hacamatta şifa ve bereket vardır. Hafızayı ve aklı/zekâyı artırır." (Zayıf bir rivayette şöyle geçer: "Hacamat yaptırmak ne güzel bir alışkanlıktır. Gözü temizler, hastalığı giderir.")

"Bana gece yolculuğu yaptırıldığında (İsra-Miraç gecesinde) uğradığım melek topluluklarının hepsi bana şöyle diyordu: "Ey Muhammed! Hacamatı bırakma." (Başka bir rivayette: "Ey Muhammed! Ümmetine hacamatı emret.")

"Yemek ve içmekten önceki hacamat en faydalı olandır."

Nitekim başka bir rivayette Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in oruçlu iken hacamat yaptırdığı geçmektedir. İbnu'l-Kayyim *(rahimehullah)* şöyle demiştir: *"Tok iken hacamat yaptırmak bir takım hastalıklar doğurur."*

Hacamatın Uzmanlarca Tespit Edilmiş Bazı Faydaları

Kan ile alakalı hastalıkların tamamının iyileşmesinde yardımcı olur. Düzenli hacamat yaptıran kişilerde bi iznillâh damarlarda plaklar oluşmaz ve tıkanıklık olmaz. Özellikle sırttan uygun noktalardan yapılan hacamat karaciğer temizliğinde çok büyük katkı sağlar. Kalp damar rahatsızlığına, kansere, cinsel zayıflığa, şişmanlığa, saç dökülmesine, kulak, burun, boğaz, şeker, romatizma hastalıklarına iyi gelir. Kaslardaki sertliği ve ödemi çözer. Bağışıklık sistemini kuvvetlendirir. Vücuda direnç kazandırır. Bel tutulması, eklem ağrısı, baş ağrısı, bel-boyun fıtığı ve kireçlenmeye bağlı ağrıları giderir. Tansiyonun dengelenmesinde yardımcı olur. Unutkanlığı ve dikkat dağınıklığını önler. Özellikle çocuk yaşlarında kafadan hacamat, beyin kapasitesini maksimum kullanma yönünde çok büyük yardımcıdır. Yaklaşık 70 hastalığa iyi geldiği tespit edilmiştir.

Hacamat Zamanları İle İlgili Hadisler

"Sizin hacamat yaptırdığınız günlerin en hayırlısı (hicrî) 17, 19 ve 21. günlerdir."

"Her kim (hicrî) ayın 17, 19 ve 21. günleri hacamat yaptırırsa bu onun için her hastalığa şifadır."

"Her kim hacamat yaptırmayı isterse 17, 19 ve 21. günlerde yaptırmaya çalışsın."

Hacamatın Yapıldığı ve Nehyedildiği Günler İle İlgili Hadisler

"Allah Teâlâ'dan bir bereket üzere Perşembe günü hacamat yaptırın. Pazartesi ve Salı günü de hacamat yaptırın. Zira Salı günü, Allah'ın Eyyûb (aleyhisselam)'ı sıkıntıdan kurtardığı gündür."

Zayıf bir rivayette: *"Ayın 17'sinin Salı günü hacamat yaptırmak bir senenin hastalıklarına şifadır"* şeklinde geçmektedir.

Efdal olan, bu günlerden herhangi bir günün 17 veya 19 veya 21. güne denk geldiği zamanda hacamat yaptırmaktır. Fakat bu şart değildir.

Sahih olup olmadığında ihtilaf bulunan bir rivayet şöyledir: *"Cuma, Cumartesi*

ve Pazar günleri hacamattan kaçının (mekruhtur.) (Özellikle) Çarşamba günü hacamattan kaçının. Çünkü bu gün Eyyûb'un sıkıntıya uğratıldığı gündür."

Zayıf bir rivayette şöyle geçer: "*Her kim Çarşamba ve Cumartesi günleri hacamat yaptırır da ona abraşlık (deride leke çıkma hastalığı) isabet ederse sadece kendisini kınasın."*

Yine zayıf bir rivayette şöyle geçer: *"Cuma günü içinde bir zaman vardır ki, o zaman içerisinde hacamat yaptıran herkes ölür." (Başka bir zayıf rivayette: "...herkese şifası olmayan bir hastalık isabet eder.")* Fakat elbette ki mecbur kalındığı takdirde hangi günde yapılırsa yapılsın bir beis yoktur.

Hacamat Yerleri İle İlgili Hadisler

"Bir kimse başından şikayet ettiği zaman Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ona: "git ve hacamat yaptır" derdi. Ayağından şikayet ettiği zaman ise: "git ve kınayla ayağını boya" derdi." (Zayıf bir rivayet şöyledir: "Başa hacamat yaptırmak yedi hastalığa şifadır: Delilik, cüzam, abraşlık, baş ağrısı, uyuklama/uyuşukluk, göz kararması ve diş veya dişlerin ağrısı.")

"Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ihramlı iken bir ağrı sebebiyle ayağının üst kısmından hacamat yaptırdı."

"Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) boyundaki iki damardan ve iki omuz arasındaki sırtın en üst kısmından hacamat yaptırırdı."

"Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) başının en üst kısmından veya ön tarafından ve iki omzu arasından hacamat yaptırırdı."

"Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) bir ağrı sebebiyle baldırının en üst kısmından hacamat yaptırdı."

Müslüman, Allah'a ibadet/sünnete tabi olma/sevap elde etme ve sonra şifa niyeti ile hacamat yaptırmalıdır.

Hacamat yaptırırken sinirler yatışık, beden gevşek/rahat olmalıdır.

Aktardığımız rivayetlerden anlaşılıyor ki, Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* beş yerinden hacamat yaptırmıştır. Fakat bedenin başka yerlerine hacamat yaptırmanın nehyedilmiş olduğunu gösteren sahih bir rivayet varid olmamıştır.

Eğer hacamat sağlığı korumak için, ihtiyata binaen yaptırılacaksa efdal olan Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'in hacamat yaptırdığı yerlerden hacamat

yaptırmaktır. Fakat belli bir rahatsızlıktan/hastalıktan ötürü yapılacaksa o halde hastalığın yerine göre yaptırılır. Hatta hastalık yerinin dışında bedenin herhangi bir yerinden dahi yapılsa bi iznillâh fayda verir.

Gündüz veya gecenin herhangi bir vaktinde hacamat yaptırmakta bir sakınca yoktur.

Hacamat yaptırdıktan sonra tekrar hacamat yaptırmak için Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)'*den belli bir müddet belirlediğine dair sahih bir rivayet gelmeyip işin ehlinin dediğine göre hareket etmek gerekir. Fakat zayıf bir rivayette Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)'*in her ay hacamat yaptırdığı ifade edilmiştir.

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.